

**Mahonia aquifolium Nutt (mahonia ostrolistna,
syn.mahonia pospolita, ościąg pospolity)
Rodzina Berberidaceae (berberysowate)**

Pochodzi z zachodniej części Ameryki Północnej, ale jest zadomowiona w różnych częściach Europy. Wiecznie zielony krzew o wysokości 50-150 cm (w naszym klimacie na ogół niższy) o sztywnych, wyprostowanych i słabo rozgałęzionych pędach. Liście blaszkowate, nieparzystopierzaste (5-9 listkowe) są dość gęsto osadzone na pędach. Są one twarde, skórzaste, błyszczące o kolczasto ząbkowanym brzegu, z wierzchu ciemnozielone, od spodu zaś jasnozielone, matowe, za młodu bywają czerwonawe. Listki są siedzące, jajowate, u nasady zaokrąglone, (długości 4-8 cm). Jesienią i w zimie liście przebarwiają na kolor brunatnoczerwony. Mahonia kwitnie w końcu kwietnia i maju. Kwiaty ma żółtożółte, zebrane w wyprostowane, wiechowate kwiatostany (długości 5-8 cm), które wyrastają na wierzchołkach zeszłorocznych pędów. Owocem są jagody (średnicy 6-8 mm) - początkowo zielone, później niebieskie, dojrzałe - granatowoczarne, pokryte jasnoniebieskim, woskowym nalotem. Owoce zawierają czerwony sok, są jadalne, lecz bardzo kwaśne, dojrzewają we wrześniu. Są chętnie zjadane przez ptaki.

Mahonia pospolita jest gatunkiem, w obrębie rodzaju, najwytrzymalszym na niskie temperatury. W naszych warunkach klimatycznych rośliny przemarzają tylko podczas surowych zim, zwłaszcza bezśnieżnych. Mają jednak zdolność wydawania pędów odroślowych i regenerują dzięki temu straty. Najlepszym stanowiskiem dla mahonii jest miejsce lekko zacienione, lecz znosi nawet silne zacienienie. Może również rosnąć w miejscach nasłonecznionych, lecz tu może częściej przemarzać. Krzew ten odznacza się niewielkimi wymaganiami glebowymi. Gleba może być lekka i piaszczysta, lecz próchniczna i dostatecznie wilgotna, uboga w wapń. Roślina uprawiana jest jako roślina ozdobna, oraz użytkowa. Była wykorzystywana jako roślina lecznicza, a także w przetwórstwie (galaretki, kompoty). Kwiatów mahonii używano w farbiarstwie jako środka do farbowania tkanin - nadawały piękną żółtożółtą barwę. W parkach i ogrodach krzew ten stosuje się na niskie, nie formowane żywopłoty lub jako roślinę okrywową do cienistych miejsc. Wygląda (w ciągu całego roku) bardzo efektownie i dekoracyjnie, zwłaszcza w dużych, jednorodnych grupach. Pędy mahonii są powszechnie używane do tworzenia wieńców i wiązanek pogrzebowych.

Mahonię rozmnaża się z nasion. Ponieważ źle znosi przesadzanie na miejsca stałe zaleca się sadzić bardzo młode rośliny lub produkować je w pojemnikach.